

РОЗДІЛ 1

2010

Річард Ейвелінг стояв ліворуч від мене. Я була настільки занурена в думки про нього, що навіть не помітила його, коли, ковзаючи мокрим великим пальцем по коліщатку запальнички, намагалася викресати іскру, щоб прикурити цигарку. Місяцями стежила, як ця дата наближається в календарі, знаючи, що саме цього дня я нарешті зустріню його. Він справді був таким високим, як і казали, навіть ширший у плечах. Значно старший, ніж на фото, надрукованих у його книжках — може, на десять, а то й п'ятнадцять років.

— Вам потрібен вогник?

— Так, будь ласка, — відповіла я, відчуваючи, як серце калатає в грудях. Відкинувши капюшон, я із жахом усвідомила, що стою із цигаркою в руках у провулку позаду офісу «Winden & Shane» у своєму старому синьому дощовику й спідниці зі штучної шкіри перед чоловіком, який жив у моїй голові понад десять років. Я ж так ретельно продумала сьогоднішній одяг, але мої туфлі на підборах чекали на мене нагорі, під столом. Зустріч склалася зовсім не так, як я уявляла. Аж ніяк.

— Я зазвичай не курю так рано.

Він підніс полум'я до моєї цигарки, затиснувши власну між губами. Однією рукою прикривав вогник від сірої мряки, що тихо спадала довкола. Усе моє тіло миттєво охопив потяг до цього чоловіка.

— Я теж. Але маю нестерпно нудну зустріч сьогодні вранці, тож вирішив дозволити собі одну. — Голос його був глибоким, а м'який північний акцент звучав різкіше, ніж тоді, коли я чула його по радіо чи телебаченню. Він дивився мені прямо у вічі, роблячи глибоку затажку. Краплина дощу впала на білий папір, і край згортався золотавим вогником довкола неї.

Про зустріч ми домовилися ще до Різдва. Мені здавалося, що вона ніколи не настане. Уранці, струшуючи парасолю перед офісною будівлею, подумала: «Як я тут опинилася?». Хоча відчувала піднесення, захоплення всім, що відбувається. Це було моє доросле життя. Я пишалася собою. Ряди книжок уздовж стін у приймальні тільки підтверджували, що я без жодних зусиль увійшла у величний, респектабельний світ видання художньої літератури. Утім, зараз я не знала, що відповісти.

— Річард Ейвелінг.

Він простягнув руку, вільну від цигарки.

— Я знаю, хто ви. Я Чарлі. Асистентка Сесілі, — промовила тоном, що несподівано для мене самої знецінював цю роботу. Роботу, якою я так пишалася і якою себе визначала. Я потиснула його велику руку, відкинулася назад до стіни, так що ми стали одне навпроти одного. Холод від вологого бетону крізь тонке пальто пронизав мене. Одразу пошкодувала про цей рух, та все ж уперлася і намагалася тримати впевнений вигляд.

— А що сталося з попередньою? Кейт, здається?

— Кейті. Вона отримала роботу в «Simon and Schuster». Я прийшла сюди минулої весни. Допомогатиму Сесілі з піаром нової книжки.

— Он як? — Він звів густу темну брову й зробив ще одну довгу затажку, тримаючи цигарку наче дротик і не зводячи з мене очей. — І чим саме плануєте займатися?

Я затнулася. Це було зовсім не те, що слід було йому казати. Адже його вважали одним з найвидатніших британських авторів минулого століття, відомим далеко за межами видавничого світу. Він, безумовно, був найбільш знаним і найважливішим автором, якого ми видавали. Усі, хто працював у його команді, охороняли його, наче таємницю. Тому те, що я висловила, було просто немислимим.

— Мала на увазі, що допомагатиму їй з паперами: бронювати квитки на потяги й місця в готелях та ресторанах, надсилати книжки — щось у такому дусі. Я не робитиму нічого важливого, бо є тільки асистенткою з піару. Ви, мабуть, більше й не побачите мене, — зауважила я.

Спробувала затягнутися цигаркою, але крапля дощу загащила її. Він мовчав. А тоді його напівусмішка водночас заспокоїла й насторожила мене.

— Сподіваюся, що це не так. Приємно, коли з'являється хтось новенький. Робота з тими самими людьми щоразу стає більш виснажливою. Вони, звісно, хочуть як краще, але метушні від них забагато. Це мене вимотує. — Він кинув недопалок на землю, не глянувши на попільничку. — Чи не будете ви такі ласкаві впустити мене з цього боку? Я залишив парасолю у приймальні. — Ледь помітний рух куточком рота. «Я не метушуся», — ніби казав він.

Я набрала код на панелі, і двері клацнули. Він пройшов повз, від нього тягло тютюновим димом і ще чимось знайомим, дорогим. Він кивнув і рушив уперед, добре знаючи, куди йде.

Трохи згодом мене відправили до приймальні зустріти Річарда та його агента — поважного й серйозного чоловіка, на ім'я Джон Корморант, — і провести їх до зали засідань. Я вже встигла привести себе до ладу: без синього дощовика, з червоною

помадою і в найкращих чорних замшевих чобітках на підборах, що обійшлися мені майже в тижневу зарплату — я знала, що маю гарний вигляд. Я була худю, молодою, а відтак — сильною.

Коли я офіційно представилася, Річард жодним словом не згадав нашу попередню зустріч. І це мені страшенно сподобалося.

РОЗДІЛ 2

У «Winden & Shane» я проходила співбесіду навесні 2009-го, за рік до того, як познайомилася з Річардом. Мені було двадцять три, і це була моя друга робота після університету. Ще з підліткового віку, відколи мама пояснила мені, що видавці взагалі існують, я мріяла працювати у видавництві. До того ніколи не замислювалась над цим, вважаючи, що письменник пише книжку, і вона магічним чином опиняється на полиці.

На співбесіді мене запитали, що я люблю читати. Відповіла, що обожнюю книжки Річарда Ейвелінга, але старанно приходила, наскільки, щоб це не прозвучало, наче я його фанатка. Коли ж я прийшла на другу співбесіду — цього разу вже із Сесілью, яка мала стати моєю начальницею, — то теж сказала їй про це, думаючи, що це буде плюсом. Але її наступне запитання спантеличило мене.

— Якщо вас візьмуть, ви працюватимете безпосередньо з Річардом і його командою. Ви, напевно, бачили в новинах, що наступного року в нього виходить нова книжка. Після такої довгої перерви з часу попередньої це, звісно, стане нашою фішкою у 2010-му. Розкажіть, чи маєте ви досвід роботи в дуже стресових, високонапружених ситуаціях?

Після того як я страшенно запиналася, вийшла зі співбесіди цілком упевнена, що від «Winden & Shane» я більше ніколи нічого не почую. Якщо чесно, сама не уявляла, як зможу опанувати себе в присутності людини, яку в душі, мов на молитві, боготворила. Але, попри мої страхи, уже наприкінці

того тижня мені зателефонували й повідомили, що я отримала роботу.

На той час я працювала асистенткою в жіночому журналі: постійно варила каву, обробляла купи звітів про витрати й лише зрідка писала короткі замітки. Коли я повідомила, що знайшла іншу роботу, вони навіть не вимагали, щоб я відпрацювала до кінця передбаченого законом терміну: дозволили звільнитися цього ж тижня. Це було показово: я — цілком заміenna. Може, справа в тому, що Лондон був переповнений випускниками, які задля початку кар'єри готові були влаштуватися на будь-яку роботу. А може, моя байдужість таки впадала у вічі.

Так і сталося. Наступного тижня я почала працювати піар-асистенткою у «Winden & Shane». У перший день, сидючи в їхній просторій приймальні, яка скидалася на розкішну бібліотеку, я думала, що це справжній початок чогось нового. «Ось моє місце, — говорила я собі. — Нарешті мене бачать і розуміють». Моє волосся, яке ще нещодавно було в рожевих і зелених пасмах, а якийсь час навіть у синіх, тепер стало пристойного каштанового кольору. Я була в новій сукні, з новою сумкою, у нових туфлях і навіть у колготках без дірок на пальцях. Почувалася тією жінкою, якою завжди мріяла стати: розумною, молодою, професійною, незалежною лондонкою.

Сесіль сама вийшла зустріти мене, і ми сіли в просторій підвальній кімнаті, яка правила за кімнату відпочинку, щоб випити чаю й обговорити мої перші обов'язки та план на тиждень. Я записувала все найкращим почерком у новенький синій зошит, спеціально куплений у *Paperchase* — наче це був перший день навчання. Я всміхалася і кивала, сподіваючись, що вона не здогадається, як я тремтіла всередині. Знову подякувала їй за можливість. Вона здавалася відстороненою, як завжди, надто зайнятою для порожніх розмов. Що довше я там

працювала, то краще розуміла: так поводитися більшість співробітників, які давно тут працювали. Вони хотіли вчасно піти додому, а щоб це стало можливим з таким обсягом роботи, то на люб'язності й балачки час не витрачали. Вони наводили страх — і для мене було честю їх боятися.

«Winden & Shane» — найменше з великих видавництв і найбільше з малих. Там постійно говорили про «незалежний дух», що на практиці радше виправдовувало безлад в офісі й постійні збої в роботі поштового сервера. Там завжди панувало відчуття хаосу: усе або термінове, або протерміноване.

Офіс, розташований неподалік Кінг'з-Кросу, зовсім не був тим сучасним скляно-хромовим будинком, який я собі уявляла. Це були два величезні, надзвичайно ошатні георгіанські міські будинки, з'єднані між собою. Широкі сходи розгалужувалися ліворуч і праворуч на кожному із чотирьох поверхів, а темні коридори були всіяні маленькими тьмяно освітленими кімнатами для нарад, де легко заблукати. Усі двері здавалися виготовленими з дуба — щоб відчинити чи зачинити їх, потрібно було навалитися всім тілом.

Кожен відділ мав відкритий простір з кухонькою та індивідуальними столами, куди крізь високі вузькі вікна проходило світло. На столах громадилися газети, книжки й рукописи, а на підлозі стояли картонні коробки, які наче чекали, щоб хтось об них спіткнувся. Узимку будівлею гуляв протяг, і ми сиділи в пальтах і шапках за старими комп'ютерами Dell, спостерігаючи, як пісочний годинник на екрані крутиться доти, доки ми не поступалися і не вимикали їх кнопкою живлення, оплакуючи втрату години роботи.

Найстрашнішою з усіх була наша директорка — холодна жінка, на ім'я Аллегра Еванс-Мілберг. Американка, надзвичайно худа, з білявим волоссям, підстриженим у стилі «боб», яке, за чутками, їй щоранку професійно вкладали вдома; вона носила

масивні червоні окуляри на сплетеному з намистинок ланцюжку, що дзенькотів під час ходьби, та величезні сережки, які звисали нижче лінії волосся. Аллегра майже не звертала уваги на молодший персонал. Якщо ви мали необережність сісти надто близько до неї на будь-яких зборах, які вона вела, вона дивилася на вас таким тихим, нищівним поглядом, що ви миттю вставали, утікали назад до кімнати й сідали на підлогу, а якщо пощастить — на якусь шафку для документів. В Аллегри був старий тер'єр, на ім'я Вулф (на честь Вірджинії), із неприємним запахом з пащі й дедалі більшим загостренням нетримання сечі, через що він потребував частого вигулювання. Догляд за Вулфом протягом дня — включно з прибиранням «аварій» — покладали на асистентів або тих, хто проходив практику. Однак це була єдина нагода, щоб Аллегра взагалі помітила твоє існування, тож воно того вартувало.

Досить швидко й непомітно я почала відчувати якусь відмінність від своїх ровесників. Скільки себе пам'ятаю, завжди почувалася чужою — інколи могла знайти для цього пояснення, але частіше — ні. Була впевнена, що тепер, у дорослому житті, у чудесному світі сяючих книжок і блискучих умів, які так само легко губилися у вигаданих світах, як і мій, я нарешті знайду місце, де зможу вписатися. Але все виявилось зовсім не таким, як я собі уявляла. У видавництві усе мало інший вигляд, ніж я очікувала. Найбільше — люди.

До того, як почала працювати у «Winden & Shane», я ніколи особливо не замислювалася над тим, яке було моє дитинство. Ми не були бідними, але жили скромно. Я навіть не припускала, що існує такий рівень достатку, який мали мої колеги, і що це може бути в абсолютно «звичайних» людей. Те, як я розмовляла, почало змінюватися — несвідомо. Я переймала нові манери.